

FAKULTETEN FÖR HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP

Magister-/ Masterprogram i ämnesdidaktik

Master Programme in Subject-Specific Education

Programkod: SADID

Högskolepoäng/ECTS: 120

Utbildningsnivå: Avancerad nivå

Examenskategori: Generell examen

Undervisningsspråk: Svenska

Fastställd av

Fakultetsnämnden vid fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap,
2026-02-05

Giltig från och med

Hösttermin 2026

Behörighetskrav

Grundlärarexamen om minst 180 hp alternativt ämneslärarexamen med minst 90 hp inom något av undervisningsämnena svenska/svenska som andraspråk, engelska, matematik, biologi, kemi, fysik, naturkunskap, geografi, historia, religionskunskap, samhällskunskap samt idrott och hälsa, inklusive självständigt arbete på fördjupningsnivå om minst 15 hp. Dessutom antingen gymnasiets Svenska 3, Engelska 6 eller gymnasiets Svenska nivå 3, Engelska nivå 2. Motsvarandebedömning kan göras.

Inledning

Utbildningen vänder sig till yrkesverksamma lärare som är intresserade av att utveckla undervisning och leda ämnesdidaktisk skolutveckling. Fokus ligger på att leda praktisknära utvecklingsarbete på vetenskaplig grund. Ämnesdidaktik behandlas som en samlad vetenskap om att transformera ämnesinnehåll till undervisning, och som en fördjupning och tillämpning inom det egna ämnet.

Programmet vilar på den nära kopplingen mellan den praktiska yrkesutövningen och den vetenskapliga kunskapsbildningen inom ämnesdidaktik.

Ämnesdidaktik behandlas utifrån ett övergripande perspektiv, med fördjupning inom ett av undervisningsämnena svenska/svenska som andraspråk, engelska, matematik, biologi, kemi, fysik, naturkunskap, geografi, historia, religionskunskap, samhällskunskap samt idrott och hälsa. Individuell ämnesdidaktisk formativ handledning ges återkommande i programmet i samband med examinationsuppgifter.

Utbildningen består av två delar. Den första delen, som avslutas med det självständiga arbetet för magisterexamen, är inriktad mot praktisknära ämnesdidaktisk skolutveckling där den studerande med en kritisk ansats tillämpar aktuell ämnesdidaktisk forskning. Den andra delen, som avslutas med det självständiga arbetet för masterexamen, har fokus på praktisknära ämnesdidaktisk skolforskning, med en tydlig strävan mot att utveckla empirisk såväl som teoretisk ämnesdidaktiskt relevant kunskap.

Programmet ger förutsättningar för forskarutbildning i ämnesdidaktik eller pedagogiskt arbete.

Utbildningens mål

Utbildningens mål utgörs dels av de nationella mål som ska uppnås för en magister- respektive masterexamen, dels av de lokala mål som finns för programmet.

Nationella mål för magisterexamen

Kunskap och förståelse

För magisterexamen ska studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl överblick över området som fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

För magisterexamen ska studenten

- visa förmåga att integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att självständigt identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För magisterexamen ska studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Självständigt arbete

För magisterexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Nationella mål för masterexamen

Kunskap och förståelse

För masterexamen ska studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

För masterexamen ska studenten

- visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För masterexamen ska studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Självständigt arbete

För masterexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen. Det självständiga arbetet får omfatta mindre än 30 högskolepoäng, dock minst 15 högskolepoäng, om studenten redan har fullgjort ett självständigt arbete på avancerad nivå om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen eller motsvarande från utländsk utbildning.

Lokala mål

För magisterexamen ska studenten

- visa brett kunnande inom den praktikinära ämnesdidaktiska skolutvecklingens teoretiska och praktiska aspekter, fördjupat kunnande om ett undervisningsämnes didaktik, och
- visa förmåga att söka, tillämpa och kritiskt granska tillämpningen av forskning och beprövad erfarenhet inom ämnesdidaktik samt vidareförmedla erfarenheterna i ett kollegialt lärande.

För masterexamen ska studenten

- visa fördjupat kunnande inom den praktikinära ämnesdidaktiska skolutvecklingens teoretiska och praktiska aspekter, väsentligt fördjupat kunnande om ett undervisningsämnes didaktik, och
- visa förmåga att identifiera kritiska problem för den ämnesdidaktiska skolutvecklingen och finna lösningar genom att tillämpa adekvata vetenskapliga metoder.

Utbildningens utformning

Programmet har två möjliga utgångar, dels en magisterexamen omfattande 60 högskolepoäng (hp), dels en masterexamen omfattande 120 hp. Magisterexamen är ett delmål till masterexamen. För magisterexamen skriver studenten ett självständigt arbete om 15 hp på magisternivå. För masterexamen skriver studenten ytterligare ett självständigt arbete om 15 hp på masternivå.

Vid sidan av de självständiga arbetena omfattar utbildningen kurser på 7,5 hp. Alla kurser är obligatoriska och innebär en progression i praktikhäna ämnesdidaktik och ämnesdidaktisk skolutveckling. Studierna omfattar föreläsningar, självstudier och seminarier, samt praktikhäna projektarbeten som kan ske i den egna lärarverksamheten.

Utbildningen fram till magisterexamen består av kurser som ger:

- översikt över kunskapsområdena ämnesdidaktik och ämnesdidaktisk skolutveckling
- fördjupning inom undervisningsämnet didaktik
- perspektiv på att leda kollegialt ämnesdidaktiskt utvecklingsarbete
- perspektiv på ämnesdidaktisk skolutveckling i samverkan med skolhuvudmän
- kunskap om hur man genomför en systematisk ämnesdidaktisk kunskapsöversikt inom sitt ämne. Denna kurs kan ersättas med en ämnesfördjupande valbar kurs inom det egna ämnet.
- vetenskaplig metod som lägger fokus på forskningsbaserade metoder för undervisningsutveckling.
- magisteruppsats (15 hp) med fokus på ämnesdidaktiskt utvecklingsarbete förankrat i forskning för att kunna koppla ihop ämnesdidaktik och skolutveckling.

Utbildningen efter magisterexamen fram till masterexamen innehåller i huvudsak samma komponenter som den första delen av utbildningen på en mer fördjupad nivå och tydligare inriktad mot praktikhäna ämnesdidaktisk skolforskning. Två vetenskapsteoretiska kurser ingår också som tar epistemologiska och ontologiska utgångspunkter i relation till ämnesdidaktisk skolforskning, men också berör analys av hur undervisning gestaltar sig utifrån olika vetenskapsteoretiska utgångspunkter. Vetenskaplig metod på masternivå är fördelad på två kurser, en med inriktning mot datainsamlingsmetoder och en mot analysmetoder.

Progressionen i programmet kommer till uttryck i att magisternivån har en inriktning mot kritisk tillämpning av befintlig forskning för utveckling av ämnesundervisning och dess villkor medan masternivån har en tyngdpunkt mot att kritiskt undersöka utveckling av ämnesundervisning och dess villkor. Denna progression framgår såväl av kursernas inriktning som av lärandemålen. Programmet har en tydlig professionsinriktning där kursernas praktiska genomförande sker i

samspel med deltagande i skolverksamhet. Det innebär att studenterna får möjlighet att själva vara med att forma sin egen lärandeprocess. Perspektivet kring ämnesdidaktisk skolutveckling relateras i utbildningen till ett vidare samhällsligt perspektiv och kursernas innehåll bryts mot centrala samhällsfrågor som jämställdhet och hållbar utveckling.

Utbildningens innehåll

Observera att de i programmet ingående kurserna kan ha andra namn samt ges i en annan följd än vad som anges här.

Termin 1

Introduktionskurs i ämnesdidaktisk skolutveckling, 7,5 hp

Ämnesdidaktisk fördjupning I: Fördjupning inom undervisningsämnets didaktik, 7,5 hp

Termin 2

Leda kollegialt ämnesdidaktiskt utvecklingsarbete 1, 7,5 hp

Ämnesdidaktisk skolutveckling i samverkan med skolhuvudmän, 7,5 hp

Termin 3

Strukturerad ämnesdidaktisk forskningsöversikt, 7,5 hp, alternativt

ämnesfördjupande kurs inom det egna ämnet, 7,5 hp

Vetenskapliga metoder I, 7,5 hp

Termin 4

Självständigt arbete för magisterexamen i ämnesdidaktik, 15 hp

Termin 5

Vetenskapsteoretiska perspektiv på ämnesdidaktik 1, 7,5 hp

Ämnesdidaktisk fördjupning 2: Fördjupning inom undervisningsämnets didaktik, 7,5 hp

Termin 6

Leda kollegialt ämnesdidaktiskt utvecklingsarbete 2, 7,5 hp

Vetenskapsteoretiska perspektiv på ämnesdidaktik 2, 7,5 hp, alternativt

ämnesfördjupande kurs inom det egna ämnet, 7,5 hp

Termin 7

Vetenskapliga metoder II - Metoder för att generera data, 7,5 hp

Vetenskapliga metoder III - Metoder för att analysera data, 7,5 hp

Termin 8

Självständigt arbete för masterexamen i ämnesdidaktik, 15 hp

Examensbenämning

Magisterstudent som tidigare har en lärarexamen i något av ämnena svenska/svenska som andraspråk, engelska, geografi, historia, religionskunskap, samhällskunskap samt idrott och hälsa får efter avslutat program en:

Filosofie magisterexamen

Huvudområde: Ämnesdidaktik inom humaniora och samhällsvetenskap

Magisterstudent som tidigare har en lärarexamen i något av ämnena matematik, biologi, kemi, fysik samt naturkunskap får efter avslutat program en:

Filosofie magisterexamen

Huvudområde: Ämnesdidaktik inom matematik, natur- och teknikvetenskap

Masterstudent som tidigare har en lärarexamen i något av ämnena svenska/svenska som andraspråk, engelska, geografi, historia, religionskunskap, samhällskunskap samt idrott och hälsa får efter avslutat program en:

Filosofie masterexamen

Huvudområde: Ämnesdidaktik inom humaniora och samhällsvetenskap

Masterstudent som tidigare har en lärarexamen i något av ämnena matematik, biologi, kemi, fysik samt naturkunskap får efter avslutat program en:

Filosofie masterexamen

Huvudområde: Ämnesdidaktik inom matematik, natur- och teknikvetenskap

Tillgodoräknande av kurs

Student äger enligt högskoleförordningen kap 6 §§ 6-8 efter prövning rätt att tillgodoräkna sig tidigare studier.

Övrigt

Gällande regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Tidigare versioner av utbildningsplanen är fastställda:

2022-02-03, dnr HS 2022/24, att gälla från och med ht 2022

2023-02-09, dnr HS 2023/35, att gälla från och med ht 2023